

CATALUNYA RELIGIÓ

EDICIÓ SETMANAL | TOTA L'ACTUALITAT A WWW.CATALUNYARELIGIO.CAT | DIVENDRES 30 OCTUBRE DE 2020 | Número 98

PÀG. 4 | PROTESTANTS

Què celebren sense el Dia de la Reforma?

PÀG. 8 | PATRIMONI

L'Església pot vendre les seves propietats a qualsevol preu?

PÀG. 19 | CORONAVIRUS

El bisbe de Girona i el de Lleida, confinats

PÀG. 24 | GLÒRIA BARRETE

Acollir la premsa, un repte pendent

PÀG. 27 | EDUCACIÓ

La classe de religió islàmica a Catalunya, en fase preliminar

PÀG. 36 | MONTSE CASTELLÀ

L'experiència del silenci

“Cada bisbe diu el que pensa i s'intenta arribar a un acord” | PÀG. 11

Edició paper gratuïta

Mentre duri el confinament, **Catalunya Religió editarem aquesta versió setmanal en PDF** en obert per facilitar la seva distribució.

Us portem a casa l'actualitat religiosa.

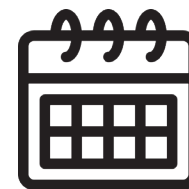
www.catalunyareligio.cat/acasa

Reenvieu l'edició setmanal als contactes de les vostres comunitats o amb els butlletins que gestioneu.

Agenda

Consulteu els propers esdeveniments

PÒRTIC

En un món hostil amb la religió i l'Església, de vegades el corporativisme ens guanya. No és més sa poder-se dir les coses? Si no hi ha intenció de ferir, construïm. Deixar l'ego de costat i entomar la crítica, ens fa créixer. Només així es pot practicar el diàleg, la comunió. I, última hora, el consens que apunta el bisbe de Girona. Però sempre amb la llibertat prèvia de dir cadascú el que pensa.

SUMARI

4 Actualitat

Què celebren els protestants sense el Dia de la Reforma?
L'Església pot vendre les seves propietats a qualsevol preu?
Pardo: "Cada bisbe diu el que pensa i s'intenta arribar a un consens"
El bisbe de Solsona i el de Lleida, confinats
Capellans i bisbes, posin-se la mascareta
Catalunya Religió reprèn l'edició impresa
La classe de religió islàmica a Catalunya, en fase preliminar
Els joves, cridats a mantenir encesa la flama del pare Claret

24 Panoràmica

Acollir la premsa, un repte pendent, per Glòria Barrete
Quan Déu et crida, li pots dir que no?, per Laura Mor
Què vol dir Jesús quan ens convida a prendre la creu?, per Josep Lligadas
L'experiència del silenci, per Montse Castellà

38 Recull de premsa

39 La setmana a les xarxes

Què celebren els protestants sense el Dia de la Reforma?

Aquest dissabte, 31 d'octubre, a Catalunya no hi haurà cap esdeveniment oficial per commemorar el dia en què **Martí Luter** va clavar les noranta-cinc tesis de la seva protesta a les portes de la catedral de Wittenberg. Cap acte central de celebració conjunta. Però, d'una manera o altra, el Dia de la Reforma serà present en un nombre important de les congregacions protestants a la nostra terra. Una data significativa en la història i la identitat del poble evangèlic arreu del món.

La pandèmia de la Covid-19 ho ha alterat tot. Des de la celebració de les Olimpíades, fins a les més diverses i variades festivitats culturals i religioses arreu del món. La comunitat protestant de Catalunya i la celebració del Dia de la Reforma, també s'ha vist afectades.

Però segons **David Oliver**, president de l'**Associació de Ministres de l'Evangeli de Catalunya i Balears**, aquest fet és tan cabdal en la memòria col·lectiva del poble evangèlic, que "encara que no hi hagi un acte central de celebració, segurament en aquest primer diumenge de novembre en moltes de les esglésies evangèliques de casa nostra es farà alguna mena d'al·lusió a la Reforma durant el culte o en el moment de la predicació".

Com ha passat amb altres dates importants del calendari, la crisi sanitària els ha robat una mica del Dia de la Reforma com a esdeveniment comunitari, participatiu i de celebració pública que és. Però en l'àmbit de l'activitat estrictament religiosa, aquest diumenge encara serà possible escoltar alguna referència o al·lusió directa als cinc principis bàsics del protestantisme.

A pesar de la seva complexitat, un gran nombre d'esglésies evangèliques coincideixen en sentir-se hereves de la Reforma Protestant i enumeren els seus principis a partir de la paraula llatina "sola", que vol dir *només* o *solament*: Sola Scriptura, Sola Fide, Sola Gratia, Solus Christus i Soli Deo Glòria.

'Agraïment, confiança i esperança'

Tractant de trobar algun esdeveniment o acte que pogués ser d'inspiració i estímul en mig dels temps que vivim, **Samuel Aran**, pastor de l'**Església 9Barris**, comentava la proposta de les **Assemblees de Germans de Catalunya**. Diu que no són gaire de commemorar dates, però que han previst celebrar unes conferències en línia coincidint amb el Dia de la Reforma. Sota el tí-

tol 'Agraïment, confiança i esperança', les conferències busquen respondre com les congregacions i entitats d'aquesta associació d'esglésies han fet front a la pandèmia i al confinament.

Aquestes conferències, posen èmfasi especial al voltant de les necessitats socials i de la missió continua de l'església enmig de la pandèmia. I no deixa de ser part de l'herència rebuda dels reformadors del segle XVI. Lluny del que sovint es pensa, no només subratllen que les persones se salven per gràcia i no per obres, sinó també que aquesta salvació les ha de moure a fer bones obres a conseqüència de viure d'acord amb la fe que proclamen.

La família protestant

Així ho viuen **Noemí Comas** i **Vicenç Arissa**, un matrimoni que forma part de l'**Església Unida de Terrassa**. Les converses que al llarg dels anys han pogut tenir amb els seus fills sobre el perquè són una família protestant, "sovint ha portat a acabar parlant de Luter i el moviment de la Reforma i de quina manera tot allò té una relació tan directa amb com vivim el cristianisme i la nostra fe en el dia a dia".

Tot i l'arrelament històric del protestantisme a Catalunya, la realitat és que el poble evangèlic ha estat sempre una minoria religiosa i la seva presència, en termes demogràfics, avui dia no arriba al 2% de la població. Com a minoria històricament silenciada, si no obertament perseguida, s'ha imposat sobre el protestantisme un relat que el presenta com un fenomen estranger. Un fet que en **Josep-Lluís Carod-Rovira** considera del tot errònia en el llibre *Història del protestantisme als Països Catalans*, que va publicar amb motiu dels cinc-cents anys de la Reforma.

Tornar a l'origen

Just fa tres anys, amb motiu dels cinc-cents anys de la Reforma, en **Rubèn Pocull**, pastor a l'**Església Protestant Ciutat Nova** al Poble Nou, va ser un dels participants d'una sèrie especial de breus xerrades organitzades per la mateixa església sobre la Reforma. L'element innovador d'aquell esdeveniment va ser amanir les presentacions amb un tast variat de cerveses belgues d'abadia. Tot plegat, en un format intimista, proper i que convidava a la interacció entre els ponents i els assistents. D'aquesta manera,

fent del que és normal i ordinari com compartir una cervesa amb un grup d'amics, una ocasió especial per parlar del missatge extraordinari de l'evangeli.

Una de les coses que en Pocull va dir en el seu torn de paraula en aquella vetllada va ser: "Els reformadors no estarien còmodes que parléssim d'ells i ens conforméssim només a entendre intel·lectualment la Reforma protestant del segle XVI i ja està. La seva intenció final era que l'església tornés a ser allò que havia de ser. Que tornés a ser l'església que Jesús volia. **Antoni Gaudí** deia que 'ser original és tornar a l'origen'. La Reforma Protestant no busca ser original sinó tornar a l'origen. I tornar a l'origen és tornar a Jesús. Els reformadors ens dirien: 'oblideu-vos de nosaltres i agafeu el Nou Testament, vosaltres que podeu, i devoreu-lo, llegiu els evangelis i escolteu la bona notícia de Jesús'".

Després de la foscor

La incertesa i provisionalitat generada per la crisi sanitària, ha fet gairebé impossible la coordinació d'un esdeveniment aglutinador i de

caràcter oficial. Un acte al voltant del qual el protestantisme —a pesar de la pandèmia o, fins i tot, a causa d'ella— pogués llançar un missatge d'esperança al món. Com en el seu dia van fer els reformadors en adoptar com a lema la frase que llegim a la versió llatina de Job 17,12: "Post tenebras, lux". És a dir, que després de la foscor arriba la llum.

Aquest missatge, que el protestantisme ha volgut transmetre al llarg de la història, avui en dia continua sent el centre de la seva identitat. Amb el Dia de la Reforma, més enllà de Luter, la comunitat protestant de Catalunya recorda la centralitat i rellevància de l'evangeli per a una societat en la qual la pandèmia és tan sols un dels molts símptomes que posen de manifest les grans mancances del nostre món.

Un acte al febrer

Les esglésies protestants han hagut d'adaptar-se a les restriccions sobrevingudes amb la crisi social del Coronavirus. Des de l'Oficina Tècnica del **Consell Evangèlic de Catalunya** expliquen que els canvis amb les normatives van tan de pressa que gairebé no hi ha temps de preparar ni

Noemí Comas i Vicenç Arissa,
de l'Església Unida de Terrassa

preveure les condicions adequades per garantir la celebració d'esdeveniments on pugui haver-hi un número potencialment alt d'assistència.

És per això que s'ha reservat una data per al mes de febrer. La idea és fer un acte que es pugui retransmetre en directe i amb l'aforament que en aquell moment indiquin les autoritats.

La cursa PIA&GO recapta més de 31.000 euros per a infants i joves en risc

La quarta edició de la PIA&GO, una caminada solidària que ha animat a caminar a més de 1.700 participants arreu de Catalunya, ha recaptat 31.000 euros per a infants i joves en risc. L'acte benèfic organitzat per l'Escola Pia de Catalunya s'ha adaptat a les circumstàncies sanitàries i a l'edició d'enguany, la quarta, cada inscrit, individualment o en un reduït grup de família o amics, ha caminat o corregut la distància que ha volgut en favor d'una mateixa causa: els infants i joves en risc d'exclusió.

ESCOLA PIA DE CATALUNYA | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Els actes de culte, limitats al 30% d'aforament pel coronavirus

Les noves restriccions de mobilitat per afrontar l'expansió de la Covid-19 que **ha aprovat** el Govern, inclouen la reducció de l'aforament dels actes de culte al 30% del seu aforament. El 16 d'octubre, enmig del creixement dels casos, ja es va fixar per tot Catalunya una reducció al 50%. Ara, a partir de divendres i com a mínim durant 15 dies, s'amplia al 30%. Des del final del confinament, les celebracions religioses havien de respectar les distàncies de seguretat vigents en tots els locals de concurrència pública.

REDACCIÓ | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Omella: "Tots som migrants en aquesta terra, camí cap al cel"

Seguint la crida anual del Papa Francesc a viure la pluralitat, l'església catalana ha celebrat la Jornada Mundial del Migrant i del Refugiat a la catedral de Barcelona. L'arquebisbe de Barcelona, el cardenal **Joan Josep Omella** va presidir la celebració aquest 25 d'octubre, concelebrada amb els sacerdots de les diferents comunitats. Tal com explicaven des del **Secretariat Diocesà de Pastoral amb Migrants**, l'objectiu de la trobada és animar les comunitats cristianes a prendre consciència del drama humanitari d'aquells que es veuen forçats a deixar casa.

TARRACONENSE | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

L'Església pot vendre les seves propietats a qualsevol preu?

El debat sobre si l'Església pot vendre les seves propietats a qualsevol comprador està més viu que mai després del desallotjament de la Casa Buenos Aires al barri barceloní de Vallvidrera.

L'edifici era propietat des de 1960 de la Congregació de la Missió, coneguda popularment com els pares paüls. Fins fa uns mesos, quan van vendre-la a l'empresa London Private Company SL per un valor aproximat de 3 milions d'euros, per fer-hi un hotel.

El mes de març del 2019 un nombrós grup de persones va ocupar l'edifici i des d'aleshores ha acollit diverses activitats socials. Les autoritats policials han desallotjat els ocupants de l'immoble aquest dimecres, després d'un primer intent fallit fa unes setmanes. I han denunciat que "portava 7 anys buit" abans de la seva obertura amb finalitats socials.

Com pot vendre l'Església el seu patrimoni?

Les institucions eclesials necessiten l'aprovació de la Congregació Vaticana per als Instituts de vida consagrada i les societats de vida apostòlica -com els pares paüls- per dur a terme la

venda del seu patrimoni, sempre aquesta que superi els 1,5 milions d'euros. El procediment ve donat perquè aquest tipus de vendes es consideren una "alienació de béns eclesials". És a dir, la pèrdua del patrimoni de l'Església, i ha d'estar justificat.

"En la sol·licitud adreçada a la cúria, que pot trigar entre 3 i 6 mesos a resoldre's, el venedor ha de fer-hi constar l'objecte que vol vendre, per quin valor, les motivacions de la venda i què farà amb aquells diners", explica **Josep Maria Canet**, assistent d'economia i recursos de l'Escola Pia a Catalunya.

Canet diu que "els bisbats tenen un dret de compra dels immobles". Les diòcesis han de fer una oferta a "preu de mercat" i tenen la primera opció de compra. En cas que no estiguin interessades en obtenir l'edifici, aquest passa als criteris de lliure mercat i pot ser venut al que es consideri millor comprador.

"Generalment el Vaticà dona llum verda a aquestes operacions", afirma, tot i que en alguns casos pot plantejar preguntes, si hi ha qüestions que no queden clares.

Orientacions vaticanes

El Vaticà va emetre l'any 2018 un document de referència en la gestió econòmica dels instituts religiosos titulat '**Economia al servei del carisma i de la missió**'.

L'escrit planteja recomanacions per a les congregacions i ordes religiosos, partint de la premissa que la venda de patrimoni ha de ser el darrer recurs i, a ser possible, s'ha de traspasar un altre institut religiós per evitar la pèrdua de patrimoni eclesial.

El text recomana "rebutjar les propostes que no resultin coherents amb els valors propis dels Instituts" i nega l'autorització de vendes destinades a "cobrir les necessitats financeres immediates sense avaluar prèviament les causes".

Seguint els principis de l'exhortació apostòlica '**Evangelii Gaudium**', el document recorda a moviments i comunitats que "estan cridats a col·laborar per contribuir a sanar les ferides produïdes per una mentalitat globalitzada, que posa el consum al centre, oblidant a Déu i els valors essencials de l'existència".

Ordes i congregacions

Els criteris per al traspàs patrimonial compten amb algunes diferències entre ordes i congregacions religioses.

En el cas de les segones, la venda del patrimoni ha d'estar autoritzada prèviament pel bisbat en què se situa l'immoble. El bisbe, doncs, ha de declarar la seva conformitat amb la venda abans de seguir el procediment i demanar l'autorització al Vaticà. Seria el cas de l'operació que ha afectat la casa de Vallvidrera. Les ordes religioses, per la seva banda, només han de comunicar l'intercanvi al bisbat que afegeix el seu punt de vista en el dossier que anirà a les oficines vaticanes.

Roma té la darrera paraula en la gestió patrimonial a tot el món. La vida religiosa a Europa, més envellida de mitjana que a la resta de continents, és la que ha vist en els darrers anys un major nombre d'intercanvis. S'expliquen per la manca de vocacions i la falta d'ús d'alguns espais que, temps enrere, havien servit de residències o convents.

GO KUBO!

LA NOVA PROPOSTA DE ROBÒTICA I PROGRAMACIÓ
DE BAULA PER A EDUCACIÓ INFANTIL

Pardo: “Cada bisbe diu el que pensa i s’intentava arribar a un consens”

Francesc Pardo tenia tot el que s’ha de tenir per ser nomenat el 2008 bisbe de Girona. Coneixedor de la vida de les parròquies en el territori, per la seva experiència com a rector i vicari episcopal primer al Penedès i després al Vallès Oriental. I coneixedor de la realitat pastoral de l'Església catalana. Va participar i dirigir diversos organismes pastorals interdiocesans i va ser membre de la ponència del tema 4 del Concili Provincial Tarraconense sobre la coordinació entre els bisbats catalans. Des de la Conferència Episcopal Tarraconense ara s’encarrega de la Pastoral de la Salut i presideix *Catalonia Sacra*, la iniciativa conjunta dels deu bisbats catalans per difondre el patrimoni cultural de l'Església. Aquesta setmana presidirà la missa patronal de Sant Narcís a Girona on cada any les seves homilies són ben escoltades. Sap parlar perquè tothom l’entengui.

Amb aquest article iniciem un cicle d’entrevistes als bisbes catalans.

Què pot aportar l'Església en temps de pandèmia?

Cal donar esperança i valorar el treball que va fer tothom durant el confinament, també els

capellans. La pandèmia provoca l'interrogant de "per què Déu ho permet?". Es manifesti o no, la pregunta hi és. Es tracta de donar una resposta en el sentit contrari: fixem-nos en Jesús, clavat a la creu. Ell carrega amb el mal del món. No és que Déu ho permeti, sinó que la condició humana té unes limitacions i el que fa Déu és estar al nostre costat, donant-nos força, animant-nos i acompanyant-nos. D'això n'he parlat en les **reflexions que he anat publicant**.

La situació s'ha anat allargant. Com se sosté l'esperança en el temps?

Hi ha la sensació que constarà sortir-se'n. Per mantenir l'esperança penso que cal estar molt atents al dia a dia. El dia a dia ens permet valorar el que s'està fent, ens permet respondre als reptes de cada moment, i ens permet també respondre activament a allò que se'ns demana per superar aquesta situació. Afrontem avui la situació que ens trobem avui. Positivament. Sense deixar-nos ensorrar. Cada dia. No hi veig cap altra manera. I sempre hi ha l'esperança creient. L'esperança que pregar ens ajudarà a discernir el que hem de fer i a tenir la força per fer-ho.

"HI HA HAGUT UNA DAVALLADA DE L'ACTIVITAT PASTORAL. PERÒ NO D'INTERÈS"

Un dels problemes que té l'Església és que molts dels seus responsables, animadors o voluntaris, per raó d'edat, són col·lectiu de risc. Això es viu amb frustració?

És clar, per exemple a Girona l'edat mitjana dels capellans és de més de 72 anys. Hi ha molts capellans que estem en situació de risc. I es troba a faltar la normalització de les relacions socials, les manifestacions d'amistat, d'afecte, de salutació. Però a totes les parròquies que he anat darrerament es porten molt bé les mesures sanitàries. Tot està marcat: les distàncies, el lloc on s'han de seure, la desinfecció... El que he captat a les parròquies és que no hi un temor perquè es compleixen les mesures.

Però hi ha hagut una baixada de l'activitat pastoral després del confinament.

Certament es nota que la vida comunitària ha quedat molt reduïda en tot allò que es podria

fer. Des del març sense catequesi o confirmacions, que ara es comencen a reprendre. I hi ha hagut el turisme del país, però en els grans centres turístics d'estrangers l'estiu ha estat un fracàs. Hi ha hagut una davallada de l'activitat pastoral. Però no d'interès. I què han fet els mossens? Doncs hi ha hagut una capacitat d'inventiva pastoral molt important. Tot allò que no es podia fer presencialment s'ha mirat de fer-ho d'una altra manera.

Es parla molt de les conseqüències econòmiques de restringir l'oci, la vida social, el turisme... però es parla poc de les conseqüències econòmiques de retringir la vida parroquial i comunitària.

Per l'economia diocesana ha significat una problemàtica important. No s'han fet les col·lectes normals. Hi ha hagut una davallada. Però amb una certa sorpresa també hem de dir la veritat: entre els fidels que han participat en les celebracions des que s'ha pogut tornar a l'eucaristia comunitària, hi hagut més consciència de la necessitat de contribuir al manteniment de l'Església. Les col·lectes han baixat, però no de la manera que ens pensàvem que podríem

baixar. No ho tenim quantificat, però em diuen alguns mossens que hi ha hagut més consciència i que tenim alguns donatius que no teníem abans perquè la gent s'adona de la situació o que tenim més necessitat de recursos.

**“MANTENIR EL PATRIMONI CULTURAL
ÉS UN POU SENSE FONDS”**

No se'l veu molt preocupat.

Molt preocupat, no. L'economia dels bisbats i de l'Església sempre és molt precària. Per nosaltres mantenir el patrimoni cultural és un pou sense fons. Per exemple, encara hi ha pendents dues grans obres després del temporal Glòria que va ensorrar una església i va descalçar els fonaments d'una altra.

Aquest ha estat l'estiu del turisme de proximitat. Com valora la feina que fa en aquest àmbit Catalunya Sacra?

Catalonia Sacra és una proposta dels deu bisbats de Catalunya amb uns objectius molt concrets: donar a conèixer el patrimoni que tenim; oferir formació als guies; remarcar la dimensió

catequètica i evangelitzadora que té el nostre patrimoni; vetllar perquè puguem mantenir-lo; i donar-lo a conèixer com un signe de l'encarnació cultural del cristianisme a la nostra terra, com un aspecte de la identitat pròpia de Catalunya. Penso que cal valorar molt la feina que està fent i ha fet Catalonia Sacra.

Com oferir una agenda d'activitats no només de patrimoni material sinó d'esdeveniments que tenen una transcendència cultural i religiosa. Som de les entitats que hem ofert més activitats en les Jornades Europees de Patrimoni d'aquest octubre. Catalonia Sacra va començar només amb una plana web i donant a conèixer uns itineraris.

Ara tenim un xarxa de parròquies i espais religiosos que estan en contacte, oferim visites, informació, agenda... Ara hi ha una estructura amb més musculatura.

Segurament és una de les entitats conjuntes dels deu bisbats catalans amb més activitat.

També n'hi ha d'altres amb força. El Secretariat Interdiocesà de Catequesi, el de Patrimoni Cultural, el de Litúrgia, el de Joventut, el de Seminaris... es reuneixen molt sovint i tenen uns objectius comuns.

O també hi ha tota la formació de l'Ateneu Universitari Sant Pacià. Penso que es va treballant a nivell interdiocesà, fruit del Concili Provincial Tarraconense.

**“LA VOLUNTAT D'UNITAT PASTORAL
ES VA MANTENINT”**

Però la impressió és que no s'ha concretat la dinàmica de treball conjunt dels bisbat catalans segones les expectatives del Concili Tarraconense de fa 25 anys.

Amb les expectatives que havia generat el Concili potser no. Però jo diria que aquests secretariats a nivell interdiocesà estan treballant i treballen bé. Potser no s'ha aconseguit encara aquella unitat pastoral. És cert que cada vegada el món està més homologat. Està molt més desdibuixat aquell món rural i urbà que es va definir en el Concili Tarraconense. Potser quant als criteris cada bisbat té les seves prioritats pastorals i cada bisbe té la seva manera de fer.

Què no fa possible la unitat pastoral?

Els bisbes ja anem d'acord: en les finalitats pastorals, en l'evangelització. Passa que cadascú se situa atenent la història de cada bisbat o els recursos personals que té. A cada bisbat hi ha unes peculiaritats que fan que aquells principis generals -l'evangelització, l'encarnació en

el món concret, els objectius pastorals que ens proposem...- hagin d'aterrar a la situació de cada lloc. Però la unitat pastoral està present com a objectiu transversal en tots els quatre temes del Concili.

Sense el Concili Tarraconense també s'hauria pogut anar fent?

Potser no s'ha arribat al màxim, però aquesta voluntat d'unitat pastoral es va mantenint, tant en el treball dels secretariats, com en les reunions de Conferència Episcopal Tarraconense. No hi ha un dissenso. Hi haurà uns estils diferents, però la finalitat jo penso que es va mantenint.

**“ON ENS POSEM MENYS D'ACORD
ÉS EN LA VALORACIÓ
DE LES SITUACIONS POLÍTIQUES”**

Com és la relació entre els bisbes de Catalunya?

Molt cordial. No hi ha temes tabú que no es puguin plantejar entre els bisbes. Som molt lliures, fins i tot a l'hora de discutir un document o de parlar i de poder explicitar el que creiem.

I penso que les relacions a nivell personal són molt cordials i molt fraternals.

I en què us poseu menys d'acord?

Segurament on ens posem menys d'acord és davant de la valoració de les situacions polítiques.

El problema és fins on cal pronunciar-se com a bisbes en aquest tema?

No us ho sabria dir. Cadascú diu el que pensa. Hi ha maneres de veure les coses i posicionaments diferents. Aquesta és la qüestió. Perquè som diferents i perquè hi ha la realitat de cadascú, l'experiència de cadascú, el lloc on viu cadascú, la responsabilitat que té, on has nascut, on t'has format... Tot això fa que cada un tingui el seu propi criteri. Això es posa en comú, no es guarda. Se'n fa debat i sempre s'intenta arribar a un consens quan hi ha una manifestació pública.

No estan dividits?

No. Al contrari. I a nivell personal hi ha molta cordialitat i molta fraternitat. Ara bé, la valoració de la situació i les reaccions són diferents. Això no costa gaire veure-ho. És natural. Però

parlem i ens truquem o ens escrivim sovint quan convé. Més amb el president, l'arquebisbe Joan Planellas, el vicepresident, el cardenal Joan Josep Omella, i amb el secretari, l'arquebisbe Joan-Enric Vives, que és el qui té més coneixements de tot el que passa i el que està més coordinat entre tots.

“LA TEMPTACIÓ ÉS PENSAR QUE AIXÒ DE LA FRATERNITAT JA ENS HO SABEM”

'Fratelli Tutti'. Com valora la nova encíclica del papa Francesc?

A Catalunya Religió **vau fer les 100 notes** que ja vaig llegir, però encara no la tinc llegida tota amb prou atenció. Aquesta encíclica no es pot llegir de pressa. La temptació pensar que això de la fraternitat ja ens ho sabem, que el Papa ho anat repetint... No, no ho sabem. Ara en fa una reflexió i síntesi. Fa una primera descripció del món realment pessimista. Però realista. Tocant de peus a terra. El papa té una visió mundial i està molt ben situat. I penso que és volgudament pessimista per fer veure que aquesta situació no la podem afrontar si no és amb totes les altres parts de l'encíclica. Si no,

no tenim sortida. Parla de temes que poden portar cua, com la dimensió social de la propietat privada o la col·laboració entre els governs. I remarca el diagnòstic per dir després quina medicació cal.

De crítiques ja n'ha rebut.

No n'he vist gaires, però en rebrà. I no només per aquesta encíclica. També hi ha alguns sectors de l'Església que no estan d'acord globalment en la manera de governar pastoralment de Francesc. És veritat. I ara això es pot accentuar amb aquesta encíclica. Quan toques les ferides que portem tots i que porta la humanitat, això fa mal. Aquí la recomanació seria que s'ha de llegir aquesta encíclica amb molta serenor i a poc a poc. Suposo que també hi haurà crítiques a les referències a la declaració conjunta que va fer amb el gran imam d'Al-Azhar.

A Catalunya també hi ha aquesta oposició al papa?

No, no. A Catalunya no ho veig tant. El tarannà català té bastanta sintonia i valora el tarannà del papa Francesc. En general, la manera d'ac-

tuar, de ser. I no només de la gent més d'Església sinó de tota la societat catalana. El sentit eclesial, de justícia, d'humilitat, de senzillesa de Francesc és ben rebut a Catalunya.

“EN EL TEMA DEL PROCÉS, O T'EMMARQUEN EN UN LLOC O T'EMMARQUEN EN UN ALTRE”

Parlem de país. Amb els conflictes, és més difícil pronunciar-se sobre la realitat propera. Vostè per la Diada va expressar que a Catalunya calia “una revisió en profunditat del procés”.

Sí. També ho he anat pensant amb motiu de les conseqüències pandèmia. Penso que pel bé comú en aquest moment a Catalunya cal fer una reflexió serena i una valoració d'això que hem anomenat “el procés”. I penso que alguns partits ho veuen i si no ho fan públicament també ho estan fent. No es pot dir que tot ha estat positiu i que no hi ha hagut equivocacions. I valorem també el futur. Aquesta era la meva intenció i per això citava aquell principi de sant Agustí: unitat en allò fonamental, llibertat en allò que és opinable, i sempre caritat.

Em sembla que en aquest moment, pel bé de Catalunya en general, cal una revisió. I que no vol dir negativa: una revisió és una revisió.

També es va interpretar com una crítica a l'independentisme que venia d'un bisbe que s'havia expressat la legitimitat de les opcions sobiranistes.

Precisament per això! Precisament per això ho vaig dir. Em vaig atrevir a demanar que ens cal una certa revisió del procés perquè la meva actitud sempre ha sigut clara. I crec sincerament que si no ho fem, ens equivoquem. Ens equivoquem si anem tirant sense fer revisió del que ha significat per les persones i pel conjunt de Catalunya. En el sentit de detectar allò que es pot canviar o pot ser corregit.

No és la meua voluntat parlar de la política concreta de partit ni molt menys, sinó que hi ha una actitud d'estimació i de voluntat pel bé de Catalunya. I com s'interpreta? Mira, digues el que diguis, fins i tot en aquesta mateixa entrevista, interpretaran una cosa i una altra. Perquè no es busca el que diu aquella persona en profunditat. Es busca "a veure per on l'enganxem".

Si per aquí, o per allà. Aquestes qüestions estan tan marcades ideològicament, o t'emmarquen en un lloc, o t'emmarquen en un altre.

A vostè ja l'havien emmarcat en un lloc.

I ara no ho saben. La meua voluntat és que per Catalunya crec que és necessària una revisió.

"NO VEIG CAP DIFICULTAT EN DEMANAR MESURES DE GRÀCIA"

L'Església en aquest moment s'hauria d'implicar en la petició de mesures de gràcia o d'una amnistia?

Quan diem Església no ens fixem només amb la jerarquia o amb el bisbes. Hi ha hagut col·lectius d'Església i persones que han demanat mesures de gràcia. I també són Església. No és tota l'Església que ho ha demanat, però és Església.

Per la seva manera de ser, l'Església sempre està disposada al perdó, està disposada a la reconciliació, està **disposada a demanar mesures de gràcia**. Per què no? No només no hi veig cap dificultat, sinó que també respon a un manera

de ser que ha tingut de l'Església al llarg de la història i en molts països.

I com a bisbe creu que s'ha de pronunciar sobre això?

De moment jo preferiria que fos una postura col·lectiva dels bisbes. Precisament per allò de la unitat pastoral.

"LA GENT DELS POBLES ENS DIUEN: 'NO ENS TANQUI LA PARRÒQUIA'"

Acabem a Girona. Teniu 400 parròquies i uns 150 capellans. Com es gestiona això?

Intentem fer un treball coordinat de totes les parròquies. Per això, hi ha l'agrupació de parròquies amb un rector únic per quatre, cinc, sis parròquies... i un l'equip de diaques i de laics en missió pastoral. I una de les parròquies -cap de comarca o que té més possibilitats- ofereix serveis conjunts.

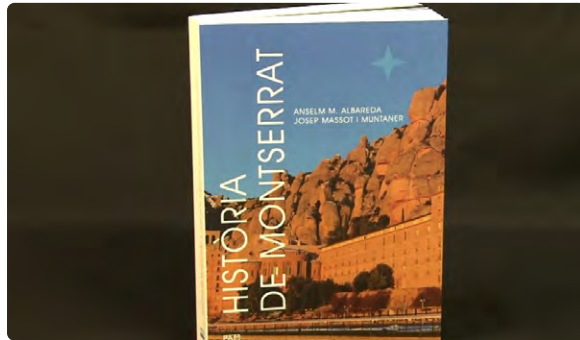
També es pot concretar amb un consell pastoral interparroquial, però això ja depèn del lloc. Ja es fa molt a l'Empordà. La idea nostra és no

tancar parròquies. La gent dels pobles, ni que siguin grans o que siguin pocs, ens diuen: “Senyor bisbe, és que ens ho han tret tot, no tenim res. No ens tanqui la parròquia”. En molts pobles la parròquia és l’única comunitat o punt de referència que encara tenen.

Però el mossèn pot acabar sent dispensador de sagraments amunt i avall.

Sí i no. Sí, si només és ell sol. No, si a cada parròquia hi ha un equip de responsables de la parròquia. Amb un equip es pot mantenir mínimament la vitalitat de la parròquia. Cal comptar amb més laics que puguin afrontar aquestes situacions. En una eucaristia que es pugui fer centralitzada per a totes les parròquies, quan la gent gran s’ha de desplaçar, no hi participen. Per això a Girona tenim amb nomenament episcopal moltes persones amb fan celebracions dominicals en absència de prevere. Que en aquells pobles petits que no es pot fer l’Eucaristia cada diumenge es puguin reunir, puguin escoltar la paraula de Déu, puguin pregar i puguin combregar. I així mantenim un caliu i el sentit dominical.

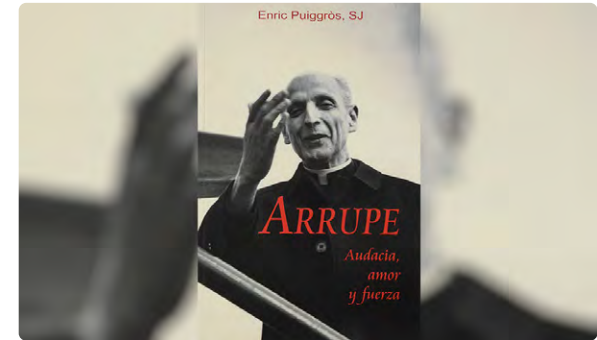
La 'Història de Montserrat' s'actualitza

Una nova edició de la 'Història de Montserrat', actualitzada a l'any 2020 veu la llum amb les **Publicacions de l'Abadia de Montserrat**. El 1931 aparegué la primera síntesi 'moderna' de la història de Montserrat, en la qual l'arxiver del monestir, **Anselm M. Albareda**, va continuar la tradició, iniciada al monestir ja al segle XVI i represa al segle XIX per l'abat **Miquel Muntadas**, d'oferir als visitants i als pelegrins un resum de les vicissituds del monestir i del santuari des dels seus orígens.

Les comunitats musulmanes catalanes fan una crida a desescalar la tensió a França

Les federacions representatives de la comunitat islàmica de Catalunya, UCIDCAT, FCIC i FIC, han condemnat els actes terroristes en nom de l'Islam que han tingut lloc aquest dijous a la ciutat francesa de Niça i han fet una crida a rebaixar la tensió a França. Per les comunitats islàmiques de Catalunya, tant l'atemptat de Niça com el de París són "accions criminals i covardes dutes a terme en nom de l'Islam que ataquen la democràcia, la justícia i la llibertat".

Puiggròs: "Hi ha persones com Arrupe que, en conèixer-les, transformen la teva existència"

"Hi ha persones que, en conèixer-les, transformen la teva existència, encara que mai s'hagi pogut produir un encontre". Per a **Enric Puiggròs**, delegat dels Jesuïtes a Catalunya, és el cas de **Pedro Arrupe**, jesuïta que va ser Superior General de la Companyia de Jesús entre 1965 i 1983, personatge clau en la història recent de tota l'Església. Per facilitar l'apropament a aquesta figura a les persones que no el coneixen, Puiggròs acaba de publicar 'Arrupe. Audacia, amor y fuerza', un llibre motivat pel procés de beatificació d'Arrupe.

El bisbe de Solsona i el de Lleida, confinats

El bisbat de Solsona ha anunciat aquest dimarts a la tarda que el bisbe de Solsona, **Xavier Novell**, ha donat positiu a la prova PCR que detecta el contagi amb el virus SARS-CoV-2, causant de la malaltia per coronavirus de 2019, el Covid-19. “El senyor bisbe es troba confinat des de fa dies al palau episcopal de Solsona des que li varen comunicar que una persona amb la qual ell havia estat en contacte havia donat positiu a l’esmentada prova”, han explicat en un breu comunicat. La nota diu que “de moment, manifesta símptomes lleus” i demana pregar “per ell i per altres preveres i laics que estan confinats i/o malalts per culpa d’aquesta malaltia”.

A Lleida, i des dijous, estan confinats el bisbe **Salvador Giménez**, els 27 capellans de la Casa Sacerdotal i les dues religioses que hi col·laboren per un positiu a la casa. Avui els han pogut

fer la prova i estan a l’espera de resultats. Segons informen des de la cúria, el bisbe es troba bé. Dimarts els nou treballadors del bisbat de Lleida van començar a treballar des de casa. La mesura es va prendre la vigília, quan es va registrar un cas positiu a la cúria diocesana. Però des de dijous, i després de netejar l’edifici, ja hi han **normalitzat l’activitat**.

La setmana passada el bisbat de Terrassa va explicar que tot el Seminari diocesà, a Sant Cugat, estava confinat per aquesta mateixa causa. Diumenge 18 d’octubre es van celebrar **ordenacions sacerdotals a la Catedral de Terrassa**, i un dels quatre candidats va haver de posposar l’ordenació perquè estava confinat amb la resta del seminari.

Capellans i bisbes, posin-se la mascareta

Les celebracions litúrgiques no consten com a font de contagi. Però la comunitat que participa de l'eucaristia voldria que el clergat prediqués amb l'exemple. Molts lamenten escenes que fan pensar en una actitud imprudent, enmig d'una nova onada d'expansió del Covid-19 al món sencer. Ara que s'han conegut diversos **casos de positius dins dels organismes diocesans**, es pot abaixar la guàrdia?

Els laics expressen, en converses informals, el desig que els clergues segueixin les mateixes pautes que s'exigeix a la resta de la societat. Com ho fan els docents a les escoles cristianes, que poden arribar a portar la mascareta posada vuit o deu hores seguides cada dia. O el personal sanitari, els comerciants, els transportistes, el personal de neteja i tants col·lectius dedicats al servei que es van guanyar aplaudiments al vespre i **repics de campanyes** en el moment de l'Àngelus. I als qui tants bisbes han **qualificat d'"herois"** en sermons i cartes pastorals.

No hi ajuda gens la **imatge del papa Francesc amb Pedro Sánchez**. Una audiència, que ha tingut lloc aquest cap de setmana entre el pontífex i el president del Govern d'Espanya, en què se'ls veu a tots dos sense mascareta. Fonts del

govern han explicat que el Vaticà els les va fer treure per protocol. I la fotografia diu que ningú dels que eren a la recepció la duia posada.

Relaxament d'hàbits

En l'inici de la pandèmia, al mes de març, els bisbats van recomanar un seguit de **mesures per prevenir contagis dins dels temples**. I en el retorn de misses després del confinament, es van mantenir i s'hi van incorporar **nous criteris**. Entre d'altres, la necessitat de consagrar el pa i el vi amb el copó que es repartiria a la comunitat ben tapat. De manera que si s'hi parla al damunt, o a la vora, no hi hagués possibilitat de contagi.

Després de tants mesos de celebracions, s'ha relaxat el compliment d'aquestes mesures? "Els bisbats tenim claríssim que hem de donar la comunió amb mascareta", afirma **Norbert Miracle**, vicesecretari de la Conferència Episcopal Tarraconense. I en els casos en què no és així? "Si algú dona la comunió sense mascareta està incomplint les directrius dels propis bisbats", assegura.

Les misses dominicals a Catalunya són aparentment segures. "Justament no coneixem

casos de brots que s'hagin produït a les esglésies, en celebracions, funerals, baptismes o confirmacions...", apunta Miracle. Ho han estat fins ara. Val a dir que darrera hi ha un col·lectiu significatiu de capellans molt curosos amb el rentat de mans, les distàncies, l'ús de la mascareta i que vetllen per la ventilació constant dels espais.

Immunitat associada al ministeri?

A xarxes socials circulen imatges de capellans celebrant amb la mascareta per sota del nas, amb o sense distància suficient amb persones properes. No sempre del seu nucli de convivència habitual. Fins i tot entre l'episcopat, n'hi ha que reparteixen la comunió sense mascareta, a dos pams de qui prendrà el cos de Crist.

Alguns feligresos ho viuen amb impotència. Diuen que "és un problema de clericalisme". Per què uns sí, i els altres no? El clergat té immunitat associada al ministeri? "Nosaltres no som d'eixe món", cantava Raimon. Potser pensen el mateix els sacerdots que se senten lliures per proclamar la litúrgia de l'eucaristia amb boca i nas destapats. També quan tenen companys a la vora, la majoria dels quals són població de risc.

Els avis i les àvies que fa mesos que no abracen els néts, s'hi fixen. Alguns clergues estossen sense pudor just abans de la consagració. D'altres no protegeixen els micròfons que faran servir d'altres en la mateixa celebració. El rentat de mans no sempre es repeteix després que el mateix sacerdot combregui. I en un lapse de temps molt curt, pot estar repartint el pa a vint-i-cinc, cinquanta o vuitanta persones.

La distància no és suficient

Hi ha novetats en la recerca científica que convidin a un major rigor en les mesures de prevenció? Els darrers estudis apunten que no n'hi ha prou amb mantenir distàncies: una sola persona parlant en espais tancats, amb ventilació escassa, sense mascareta pot **escampar el virus per via aèria**. Les partícules minúscules que expulsem en respirar -els aerosols- poden quedar suspesos a l'aire durant hores. La **revista Science assenyala** que els aerosols poden viatjar més enllà de dos metres. Una situació que es pot afrontar amb ventilació freqüent i amb el fet de portar les mascaretes en tot moment en interiors.

Catalunya Religió reprèn l'edició impresa

Torna a circular l'edició mensual impresa de Catalunya Religió. Aquesta setmana les parròquies, escoles cristianes, comunitats religioses, i les principals entitats religioses han tornat a rebre l'edició gratuïta en format paper de Catalunya Religió. En aquesta represa també s'ha incorporat en la distribució els centres sociosanitaris i residències de gent gran vinculades a l'Església. L'edició gratuïta de Catalunya Religió es va posar en marxa el 2019 però es va haver d'aturar la distribució el passat mes d'abril pel confinament. L'edició s'ha reprès una vegada s'ha reiniciat l'activitat escolar i vida parroquial, on es distribueixen la majoria dels exemplars gratuïts.

Amb 20.000 exemplars i distribució a totes les comarques, Catalunya Religió és una de les publicacions amb més difusió en català. La primera edició després del confinament s'ha iniciat amb un tirada més reduïda que s'anirà ampliant els propers mesos.

Les entitats que volen rebre l'edició impresa per distribuir-la també ho poden sol·licitar. L'empresa de serveis de comunicació i audiovisuals Animaset gestiona la comercialització i publicitat de l'edició impresa.

Catalunya Religió a casa

Els darrers mesos l'edició mensual impresa s'ha substituït per una **edició setmanal en PDF** també gratuïta. Durant el confinament s'ha recollit especialment l'afectació a les comunitats religioses de Catalunya i el servei que estan oferint per donar **resposta a les conseqüències socials de la pandèmia** provocada per la Covid-19.

L'edició mensual recull diversos articles d'actualitat sobre les tradicions religioses presents a Catalunya. La informació està elaborada per un grup de periodistes especialitzats en informació religiosa. Catalunya Religió compta amb espais d'opinió, una àmplia agenda d'activitats i

diversos serveis de divulgació vinculats al món religiós. Continguts que s'actualitzen de manera permanent **al web**.

Nous canals de comunicació

L'edició gratuïta mensual amplia les vies de difusió dels continguts sobre l'actualitat religiosa que realitza Catalunya Religió a través del portal informatiu, el butlletí diari que reben més de 6.000 persones i la presència a les xarxes socials. L'edició gratuïta en paper i el web estan auditats per OJD, a través de l'acord amb l'Associació de Mitjans d'Informació i Comunicació (AMIC).

D'altra banda, Catalunya Religió també ha obert una **llista informativa de WhatsApp**. Aquest ca-

nal facilita una informació immediata als lectors de les informacions més rellevants i la possibilitat de compartir-ho amb altres persones. Des d'aquest canal també és distribueix l'edició setmanal en PDF.

Catalunya Religió es va posar en marxa el 2009 i des de llavors ha estat el mitjà digital religiós més llegit a Catalunya. És un projecte comunicatiu de la Fundació Catalunya Religió, una fundació sense ànim de lucre que té com a finalitat principal promoure la presència del fet religiós a l'esfera pública. Compta amb el suport de les principals congregacions religioses de Catalunya i de diverses entitats diocesanes.

CR | LLEGIR AL WEB

Acollir la premsa, un repte pendent

**PER GLÒRIA BARRETE
A EL BAIX CONTINU**

Periodista de mitjà generalista truca a rector de parròquia per gravar imatges per a un reportatge. Queden a una hora pactada i aquell dia es presenta deu minuts abans de l'acordat. El rector obre la porta a l'equip de gravació sense problemes i finalitzen les imatges en molt poc temps. Fins aquí el relat clàssic d'un modus operandi habitual en l'àmbit comunicatiu. Gestió feta, imatges gravades i emissió de reportatge. Però he oblidat un detall important en aquesta petita història, l'intermediari del gabinet de premsa de torn.

L'anècdota que revelo aquí avui és verídica. Quan l'equip de gravació acaba la seva feina apareix el responsable de premsa d'un bisbat i escridassa el periodista perquè ha arribat deu minuts abans de l'acordat. Li recrimina que està fart que aquell mitjà se senti impune en allò acordat, que vagin sempre a la seva i que alguns companys de mitjà sempre "els treguin malament" en les notícies. L'equip de gravació, atònit, no dona crèdit. A què treu cap aquest malhumor, aquesta mala acollida i aquests problemes quan el propi rector de la parròquia ha

obert sense problemes la porta? Conversen de tornada a la televisió i afirmen les poques ganes que tenen de tornar a gravar qualsevol peça que impliqui a l'Església. Quina pena per aquell rector que entusiasmat ha ensenyat la seva feina de formiga en un arxiu, en una pastoral o a la litúrgia.

Quan hem perdut de vista que un responsable de premsa el que ha de facilitar és que l'acció i el missatge de l'Església arribi al públic generalista? Tot i que és una minoria, i ho sabem, no puc deixar de recordar que predicar amb l'exemple és el primordial, i més a l'Església. L'acollida fraternal, amable i facilitadora ha de ser una màxima en tots els àmbits de la vida. No s'hi val demanar un tracte més amable per part dels mitjans de comunicació cap al fet religiós i que el dia que per fi venen a casa se'ls hi

demanin credencials absurdes i se'ls renyi en to moralista i acusador.

Per sort aquesta anècdota és una minoria en el panorama actual a casa nostra. Conec de primera mà molts responsables de premsa que s'escarrassen en la seva feina i en el tracte amable als mitjans. Han entès que la relació entre periodistes i gabinets de premsa és com la vida mateixa. Les relacions s'han de cuidar, treballar i lluitar. Ningú està per sobre del bé i del mal, i cal sovint un gest d'humilitat i agraïment. Queda dit, responsables de premsa, cuideu i ensenyeu el tresor amb el qual treballeu a tot aquell qui mostri interès.

GLÒRIA BARRETE | [LLEGIR AL WEB](#)

Sabadell Institucions Religioses

Una atenció personalitzada orientada al carisma i a la missió de les institucions.

Assessorament en inversions, gestió del patrimoni, finançament preferent, productes i serveis adaptats a les seves activitats econòmiques, col·legis, residències, hospitals, fundacions, i també per als seus empleats i familiars.

Perquè disposem de més de 40 anys d'experiència treballant amb les institucions religioses i adaptant-nos a les seves necessitats.

Un gestor especialitzat serà al seu costat per ajudar-los en totes les seves necessitats financeres i en la gestió del seu dia a dia.

Més informació a
www.bancsabadell.com/institucionsreligioses

B Sabadell
Ser on siguis

La classe de religió islàmica a Catalunya, en fase preliminar

La classe de religió islàmica ha començat fa dues setmanes en algunes escoles de Catalunya. No a totes. I és que el procés de selecció dels mestres acaba de tancar-se. El Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya ha seleccionat quatre professors dels proposats pel Consell Islàmic de Catalunya. Tots ells compleixen els requisits oficials per a exercir com a mestres o professors, i el requisit d'idoneïtat que exigeix la **Comissió Islàmica d'Espanya**.

El pla pilot es troba en una fase preparatòria, i més endavant es podrà avaluar. Per ara, hem parlat amb cinc d'aquestes escoles sobre aquest inici. Alguns directors i centres han preferit mantenir l'anonimat a causa de la polèmica que ha generat entre l'opinió pública la decisió d'implantar la **classe de religió islàmica**. Per la mateixa raó, altres centres educatius inclosos en el **pla pilot** no s'han volgut pronunciar.

Un anunci que ha arribat tard

El director d'una escola a Sant Vicenç dels Horts afirma que una de les dificultats que han tingut és que han sabut que la matèria s'havia de començar a impartir a mitjans d'octubre. "Hem

d'entendre que cadascun d'aquests professors de religió islàmica atindrà dues escoles diferents. Les rutines de tots dos centres ja estaven establertes, portem funcionant des del setembre, així que hem hagut de modificar la nostra organització i coordinar-nos amb l'altra escola on assistirà el mateix mestre”.

Conscients de la llei que els empara

Les escoles i instituts públics són partidaris de proposar una assignatura que doni a conèixer les religions des d'un punt de vista aconfessional. Una matèria que es pogués dir 'Les religions del món' o 'Història de les religions'. "Pensem que estaria bé fer una matèria per parlar i explicar la diversitat religiosa, donar a l'alumnat una visió general de les diferents creences i tradicions i deixar les classes d'una única religió a l'àmbit extraescolar o privat", expressa la directora de l'escola a Calafell.

Tot i així, com descriu el director de l'escola a Sant Vicenç dels Horts: "Som molt conscients del que diu la llei, si hi ha deu famílies que demanen fer l'assignatura, els centres hem de respectar aquest dret i per descomptat la impartirem”.

Treballar la religió de manera transversal

"La característica essencial d'un centre públic com el nostre és l'educació de la cultura democràtica, la inclusió, la tolerància i el respecte a les diferències...", diu **Alex Sala**, director de l'**Institut Creu de Saba**, d'Olesa de Montserrat. "Qualsevol fórmula que s'adopti per parlar de religions a l'aula hauria de prioritzar aquests valors de manera transversal", defensa. I explica que "això es pot fer de diverses maneres". Per exemple? "Ofertir l'estudi de les religions a demanda, que és el que existeix ara, o treballar el fet religiós de manera transversal".

Notícia ben rebuda i dificultat en el recompte d'alumnes

La directora de l'escola a Calafell explica que la notícia ha estat ben rebuda per la comunitat educativa, les famílies han acceptat i respectat bé aquesta novetat: "Quan vam presentar aquesta novetat en el Consell escolar, no va generar cap polèmica i de moment cap família ha fet cap comentari al respecte". En el seu centre començaran un total de 23 alumnes aquesta assignatura, els nivells de primer i segon d'Educació Primària.

No totes les escoles poden determinar amb exactitud quin nombre d'alumnes s'atendran: "Estem a l'espera de les dades definitives, falta la confirmació de les famílies, nosaltres creiem que tenim aproximadament 12 alumnes repartits en tres nivells d'ESO, ja que això ens van dir des del Departament d'Educació", descriu Sala.

Massa aviat per avaluar

Eva Rigau, directora de l'**Institut Vallvera**, de Salt, afirma que acaben de començar. "Ara ja tenim l'horari fet, els grups a qui impartir l'assignatura, i tot plegat una mica més lligat, tot i que crec que serà més interessant poder fer una valoració de tot plegat més endavant”.

El mateix pensa **Pere Perramon**, director de l'**Institut Rafael Campanals**, d'Anglès: "La implantació d'aquest pla es troba en una fase massal preliminar per poder donar dades exactes, o valorar la marxa d'aquesta iniciativa”.

Els joves, cridats a mantenir encesa la flama del pare Claret

Celebració a Vic amb un rerefons d'oportunitat i de crida a renovar la missió. La creativitat, la constància i la fe de **Sant Antoni Maria Claret** perduren 150 anys després del seu exili i mort a Fontfreda. La commemoració d'aquest aniversari ha culminat aquest dissabte amb una eucaristia al temple-sepulcre de Vic. Des d'aquí, el superior general dels missioners claretians, **Mathew Vattamattam**, ha demanat que "l'esperit del Senyor evoqui respostes creatives als desafiaments del nostre temps". En acabar l'eucaristia solemne, Vattamattam s'ha fixat en l'espelma encesa del pare Claret. Un símbol que els ha acompanyat aquests dies de celebració. I ha demanat que no s'amagui la seva llum: "La llum del pare Claret s'ha de compartir amb la nova generació d'alegres deixebles de Crist".

El superior de la congregació ha lliurat l'espelma amb el rostre imprès del pare fundador a dues joves vinculades al Centre Claret de Girona, **Laura Masferrer** i **Estel Puntí**. "M'alegra molt lliurar aquesta espelma encesa a joves claretians perquè de manera creativa propaguin la seva flama per on vulgui que vagin i s'esforcin, per tots els mitjans possibles, a encendre a tothom amb l'amor de Déu", ha dit.

Claret, missioner i pobre

També ha donat les gràcies al pare provincial, **Ricard Costa-Jussà**, i al bisbe de Vic, **Romà Casanova**, per la bona acollida. I ha recordat que “la congregació té una relació umbilical, amb la diòcesi de Vic perquè va néixer aquí”.

En l’homília, el bisbe també s’ha referit a la imatge del foc, que descriu el tarannà missioner del pare fundador dels claretians: “L’espelma que crema, gasta la cera i dona llum fins a la mort”. Casanova ha dit també que “qui és realment pobre, el que només confia en Déu, es llença sense por als camins de la missió”. Ha recordat que el “missioner no busca els propis interessos, sinó els de Crist”. I ha conclòs: “Missioner i pobre, aquest és el resum i la glòria de Sant Antoni Maria Claret”.

Inquietud missionera fins al final

Al matí, el director del Centre d’Espiritualitat Claretiana, **Carlos Sánchez**, ha impartit una conferència ‘*De l’exili fins a la Pasqua final*’, sobre els últims mesos de vida del pare Claret. El seu temps d’exili i les xacres prèvies a la mort.

En temps de covid-19, la congregació dels missioners claretians no ha eludit les dificultats i el dolor de la mort. Però n’ha descrit els fonaments per a l’esperança. En la sala d’actes de la casa d’espiritualitat, Sánchez ha assenyalat com va ser de “significatiu que al final de la seva vida revisqués el seu esperit missioner”.

Què faria avui el pare Claret?

El director del CESC ha interpellat l’audiència preguntant què faria avui el pare Claret davant dels reptes contemporanis: “No ens llençaria també a implicar-nos més en l’evangelització d’una societat secularitzada, a través del món acadèmic, dels mitjans de comunicació i de la cultura en general?”. També ha assenyalat el treball en el diàleg intercultural i interreligiós, la cura de la casa comuna i l’atenció als més vulnerables, als immigrants i als refugiats, com a àmbits on cal una resposta missionera.

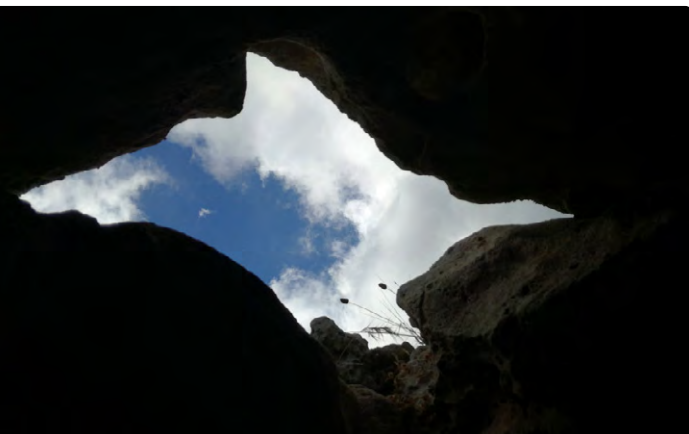
També s’ha referit a la darrera encíclica *Fratelli tutti*, i al paper dels claretians davant de la crida del **papa Francesc**: “Estem cridats a col·laborar en la construcció d’aquesta fraternitat universal”, ha conclòs.

El pare provincial, Ricard Costa-Jussà, ha expressat que aquest ha estat un acte d’agraïment i de memòria. “Acció de gràcies per la seva vida, obra i anunci d’evangeli i acció de gràcies per la continuïtat fins als nostres dies”, ha apuntat en referència a la presència claretiana arreu del món.

Generositat i disponibilitat

Costa Jussà recordat que la commemoració dels 150 anys de la mort del pare Claret va començar a Xile el gener de 2020. I ha felicitat a la família claretiana d’arreu del món que s’ha sumat a la celebració d’aquesta efemèride.

El provincial ha llegit una **carta del pare claretjà Josep Maria Abella**, bisbe de Fukuoka, al Japó, adreçada especialment per a l’ocasió. Abella ha assenyalat la vida fecunda del pare Claret i la seva confiança en Déu. “En la soledat y senzillesa d’una cel·la del monestir cistercenc de Fontfreda, el pare Claret ens va portar en el seu cor a la casa del Pare”. I ha demanat als missioners claretians “respondre amb la mateixa generositat i disponibilitat amb què el pare fundador ho va fer”.

Quan Déu et crida, li pots dir que no?

PER LAURA MOR
A SOLVITUR AMBULANDO

La frase no és meva. És d'un dels marrecs de casa. L'interrogant va caure a mig sopar. Són més freqüents les preguntes sobre tecnologia, el clàssic què costa aquella andròmina electrònica nova? O d'actualitat infantil: amb el coronavirus, vindran els Reis? O de temporada: puc anar amb pantalons curts ara que fa fred? Al capdavant, preguntes que demanen un criteri, per acabar conformant el seu.

En aquest cas, buscava calibrar si era raonable eludir un requeriment que arriba del Senyor del pis de dalt. Em va venir una imatge al cap,

de quan els progenitors reclamem mesures urgents sobre els mitjons bruts deixats caure a mig passadís; i mentrestant, el subjecte es fa l'orni.

Els periodistes estem acostumats a que algunes preguntes caiguin en sac foradat. Però, és possible la desídia amb la vocació religiosa? La conversa venia d'aquí. Parlàvem dels monjos de Montserrat després d'una visita recent al Miracle. "Quan Déu et crida, li pots dir que no?", va dir el que ara té 9 anys. Amb altres paraules: està bé o no, fer-se el longuis amb Déu?

Aquest món està ple d'històries de gent que s'ha donat una treva. Més marge, perquè el pes de la pregunta pot arribar a ser desconcertant. Per feina, o amb l'excusa de la feina, en parlo sovint, de la crida a la vida religiosa o al sacerdoci. I amb moltes persones diferents. Puc aportar dades objectives i una pila de noms dels que van dir que sí. També n'hi ha un grapat que s'hi van decidir, i després han acabat en un altre lloc.

Tornem a la pregunta i al criteri. Em vaig ajudar del provincial dels claretians per seguir la conversa: "La vocació és tossuda", **deia fa uns dies** en **Ricard Costa-Jussà**. Vaja, que si un no és sord, la pregunta torna. Com un bumerang.

Però per dins també pensava en l'experiència de **Cristina Kauffman**, que va sentir que Déu li deia "és l'última vegada que et crido".

Amb o sense ultimàtums, pagaria per ser dins del cap i del cor de la gent en aquest diàleg fonamental. Sí, et dono tota la meua vida. Disposa'n. Ui, mira, ara m'agafes en mal moment, parlem-ne demà. Tan real, com quotidià. Tan rotund, com misteriós. Tan bonic, com exigent. Hi ha qui ho llegeix com un abandonar-se a les raons del cor. Em sembla fascinant. Com la mateixa pregunta.

LAURA MOR | [LLEGIR AL WEB](#)

Ana María Ruiz López guanya la 6a edició del PREMIO FEEL GOOD

Aquesta setmana, a la roda de premsa celebrada a **CaixaForum Madrid**, **Isabel Fuentes**, directora de **CaixaForum Madrid**, i **Jordi Nadal**, editor i fundador de **Plataforma Editorial**, han fet públic el veredict de la 6a edició del **PREMIO FEEL GOOD**, resultant guanyadora **Ana María Ruiz López**, amb el llibre *Libros que salvan vidas. Una biblioteca de campaña en tiempos de pandemia*.

El **PREMIO FEEL GOOD**, organitzat per **Plataforma Editorial** i la **Fundació "la Caixa"**, és un certamen literari la fi del qual és impulsar l'optimisme entre escriptors i lectors, a partir d'històries amb autenticitat i sentit que transmetin alegria i benestar, que contagiïn idees positives i que sobretot ajudin a ser més forts, més sans i més feliços.

El jurat format per l'escriptor **Pep Marí**, el guanyador de la 5a edició del **PREMIO FEEL GOOD**, **Eduard Sala**, i el director de **Plataforma Editorial**, **Jordi Nadal**, ha destacat que del llibre *Libros que salvan vidas* "que l'experiència de llum i solidaritat, en un context ombrívol amb el rerefons del drama de la nova pandèmia que ens afecta en major o menor mesura a tots,

es veu perfectament reflectida, amb emotivitat i empatia però sense sentimentalismes, al llarg de les pàgines del text."

El **PREMIO FEEL GOOD** està dotat amb 5.000€ que assumeix íntegrament **Fundació "la Caixa"**, i la publicació del llibre al catàleg de **Plataforma Editorial**.

Libros que salvan vidas és el testimoni de la creació de la biblioteca «Resistiré», iniciativa guardonada amb el Premio Antonio de Sancha 2020 que concedeix l'Asociación de Editores de Madrid, i que la seva principal impulsora va ser **Ana María Ruiz López**, infermera del SUMMA 112, en l'hospital de campanya IFEMA de Madrid.

Libros que salvan vidas es trobarà en llibreries a partir del dia 11 de novembre. Descarregar el dossier de premsa del llibre i la biografia de l'autora aquí. En rebre el **PREMIO FEEL GOOD** **Ana María Ruiz López** ha declarat: "Guanyar el **PREMIO FEEL GOOD** suposa tenir la certesa que el meu esperit positiu i esperançador ha arribat al jurat. Espero que arribi també de manera directa al lector, ja que els llibres salven

la distància que avui dia necessàriament hem de tenir, però ens acosten a una altra història, a altres llocs i amb altres personatges creats per l'autor. Fan volar la nostra imaginació i ens donen afecte, consol, abraçada i companyia. **FEEL GOOD** ho diu tot, sentir-se bé, i aquesta labor no depèn només de les persones, també és un tret propi dels llibres, i així ho he pretès amb el meu.

Què vol dir Jesús quan ens convida a prendre la creu?

PER JOSEP LLIGADAS
A UNA FONT QUE RAJA SEMPRE

Jesús, segons els evangelis, diu que, qui vulgui seguir-lo, ha de prendre la seva pròpia creu. I ho diu en dos moments concrets.

El primer, quan, després de la confessió de Pere afirmant que Jesús és el Messies, Jesús, per evitar malentesos, els anuncia, davant el seu estupor, que aquest Messies acabarà malament, a la creu, i que aquest serà el camí pel qual realitzarà la seva missió messiànica. I, un cop dit això, afegeix: "Qui vulgui venir amb mi, que es negui ell mateix, que prengui la seva creu i que em segueixi". Això, segons la versió de Mateu 16,24 i

Marc 8,34. La versió de Lluc 9,23 hi afegeix un matis. Diu "que prengui la seva creu cada dia", per deixar clar que Jesús no demana cap heroïtat momentània, sinó una actitud de tota la vida.

El segon moment, que trobem recollit a Mateu 10,38 i Lluc 14,27, ve després d'una afirmació dura, difícil de pair: que per ser deixeble seu cal trenir clar que el seguiment, o sigui el compromís amb l'Evangelí, ha de passar per davant dels lligams familiars. I, després d'haver dit això, afegeix: "Qui no pren la seva creu i em segueix, no pot ser deixeble meu".

¿Què vol dir, doncs, per a Jesús, portar la creu, prendre la creu? Pel context ja queda clar que la cosa va de fidelitat al camí de l'Evangelí, de dedicació al Regne, que són coses sovint no fàcils, no còmodes. No va, d'entrada, d'aguantar pacientment l'artrosi que no em deixa viure o l'actitud desconsiderada d'aquell veí que sempre posa la música massa alta.

El que Jesús ens està dient amb la seva invitació a prendre la creu és que hem de viure la vida amb la voluntat de ser fidels a l'Evangelí, assumint les conseqüències difícils que aquesta fidelitat segur que comporta, com ell les va assumir fins a l'extrem de la creu. És a dir, que el que Jesús ens demana és que tinguem un plantejament actiu de la vida. No està convidant-nos a, simplement, aguantar el que ens vingui. Està dient que ens hem de plantejar, per exemple, si hi ha alguna tasca de servei col·lectiu -des de Càritas fins a la vida política, passant per tot el ventall del món associatiu o de les activitats d'Església- que sé que és necessària i que jo, encara que em faci mandra, sé que podria fer. O si hi ha alguna lluita concreta -contra un desnonament injust, per exemple- en la qual podria participar. O si hi ha algun malalt o alguna

persona gran que necessita companyia i jo n'hi podria fer. I ens convida a plantejar-nos també amb quina actitud estem a la feina, o a la família, o on sigui. I ens convida a preguntar-nos quina manera de veure el món transmetem al nostre voltant, i sobretot a les persones en les quals podem influir d'una manera o d'una altra. O, en un nivell que pot semblar molt elemental, també ens convida a plantejar-nos si, en la nostra manera de tractar la gent, facilitem la vida dels altres o els la compliquem innecessàriament. Jesús ens demana que mirem al voltant i sapiguem veure com es fa present el seu Regne, i com hi podem contribuir nosaltres. I ens demana l'esforç de posar-nos-hi. Quan Jesús parla de prendre la creu, ens està fent saber que la fidelitat a l'Evangelí i el treball pel Regne no es poden fer des del sofà del menjador. Que cal plantejar-se coses i respondre a les crides que ell ens fa des de tants llocs.

Però no tot s'acaba aquí. Perquè això que acabo de dir no significa que la meua artrosi o el meu veí desconsiderat no es puguin considerar, també, una creu. O que no s'hi puguin considerar també situacions molt més greus: si pateixo penúries econòmiques que em fan viure

en estat d'angoixa permanent, o si algú de la meua família, o jo mateix, ens hem d'enfrontar a una malaltia que no té cura. I sí, esclar que s'hi poden considerar. Però dependrà de com les visquem.

Davant les situacions dures i doloroses que ens puguin caure al damunt, a més de protestar-li a Déu com va fer Job, hem de fer tot el que si guem capaços per mantenir, en aquestes situacions, l'enteresa, la pau, l'estimació, la valoració de qualsevol cosa bona que ens esdevingui, les ganes de no amargar la vida als altres, la capacitat de ser humils i deixar-nos cuidar si cal, l'esforç de superació en tot allò que sigui possible... I, en el fons del cor, després d'haver-li protestat a Déu si ens surt de fer-ho, ser capaços de viure aquesta situació amb aquella infinita confiança de què parlava Carles de Foucauld, aquella confiança que neix de saber que el Regne de Déu és, també, una vivència de plenitud que se'ns ofereix quan experimentem que totes les coses d'aquesta vida fallen.

L'experiència del silenci

PER MONTSE CASTELLÀ
A EPIRITUALS ARA I AQUÍ

Normalment, tot el que percebem mitjançant els sentits ho filtrem automàticament a través dels nostres conceptes, idees preconcebudes, pensaments... La nostra percepció sol estar contaminada per tot allò que hi afegim. Per tal de poder copsar la realitat tal com és i no actuar o reaccionar impulsats per les nostres pròpies projeccions, cal generar un estat de calma mental, de silenciament interior. Com diu la mestra budista **Ayya Khema**: "el món no és una finestra sinó un mirall". Aquest gir radical que suposa el deixar de projectar cap a fora i mirar cap a dins, és crucial per connectar amb una dimensió més profunda de nosaltres mateixos, que permet alhora la veritable escolta dels altres.

Estem profundament desconnectats de nosaltres, dels altres, de la natura... i això ens produeix un gran sofriment. Estem contínuament submergits en el món dels pensaments, els raonaments, les anàlisis, les interpretacions i comparacions.

A més, al nostre voltant, sembla que tot estigui confabulat per no haver de confrontar-nos amb el silenci. Per part nostra, solem omplir qualsevol possible espai buit per a no haver de sentir-lo, podem fins i tot idear sofisticades estratègies a fi d'evitar-lo. En aquesta dimensió tan sorollosa, ens hi sentim totalment còmodes i segurs. Però què passa si deixem que aparegui

una petita escletxa per la qual penetrar en la dimensió del silenci, més enllà del nostre limitat món prefabricat? Pot resultar estrany, incòmode, fins i tot ens podem sentir temorosos; en realitat, són les nostres resistències a abandonar, encara que sigui només per uns instants, el nostre món conegut, la nostra zona de confort.

Una analogia tradicional en el budisme és la imatge del cel i els núvols. Normalment, ens identifiquem amb els núvols, les formes, que van apareixent al cel, a vegades fràgils, a vegades densos i foscos. Són els nostres pensaments, emocions, estats d'ànim... Absorts en els núvols, amb les formes mentals, ni tan sols ens adonem de la seva transitorietat. Passem i canvien constantment però nosaltres ens anem aferrant d'un a l'altre sense crear una petita escletxa que ens permeti connectar amb l'espai incommensurable del cel, la nostra veritable naturalesa, allò que realment som.

Aquesta actitud d'escolta silenciosa, nua de conceptes, està relacionada amb el principi femení: la receptivitat, la no-acció, l'espai buit d'on neixen i moren totes les formes. Durant segles, les nostres cultures han estat fortament influenciades per tot el relacionat amb l'aspecte masculí: l'acció, la raó, la competició, l'individualisme, la visió fragmentària de la realitat... En conseqüència s'ha infravalorat tot el relacionat amb el femení: la intuïció, la síntesi, la visió holística, el sentit de comunitat... Els efectes són devastadors, doncs, estem al límit de destruir el nostre propi planeta, la nostra Mare Terra, de la qual en formem part inherent. Ara, potser més que en qualsevol altra època de la història humana, és necessari despertar el principi femení en cadascú de nosaltres, tant homes com dones, a fi de generar l'equilibri necessari entre els dos aspectes, el masculí i el femení.

El Papa adverteix Espanya del risc d'un excés de tensió ideològica
DG, 25/10/2020 | LA VANGUARDIA

El fundador de l'Opus Dei va protegir Escarré de l'assetjament franquista
DLL, 26/10/2020 | NACIÓ DIGITAL

Sor Lucía Caram: "A Manresa hi torna a haver desenes de persones vivint al carrer"
DM, 27/10/2020 | REGIÓ 7

Arrels Fundació tem per la seguretat de les persones sense llar durant la nit
DM, 27/10/2020 | BETEVEÉ

Ángel Gómez Hernández durà a cinema els exorcismes del pare Gabriele Amorth
DC, 28/10/2020 | LA VANGUARDIA

"Raimundus" i el frontal pintat a Lleida que va acabar a Baltimore
DJ, 29/10/2020 | ARA

Condol de l'arquebisbe d'Urgell al copríncep francès per l'atemptat de Niça
DJ, 29/10/2020 | BISBAT D'URGELL

La BBC situa l'Escolania de Montserrat entre els millors 10 cors del món
DV, 30/10/2020 | NACIÓ DIGITAL

ClaretValles
@claretvalles

El col·legi ha entrat a formar part de la xarxa d'Escoles Verdes. D'aquesta manera ens adherim a la xarxa de centres compromesos amb el medi ambient i ens comprometem a aconseguir que els nostres alumnes coneguin com millorar la situació del planeta.

Traducir Tweet

17:01 · 27 oct. 20 · Metrcivool

Fundació Pere Tarrés
@Fundperetarrés

Després de l'anunci del @govern, els @esplaisMCECC ha emès un comunicat de suport a tots els centres d'esplai: "Us transmetem la voluntat d'acompanyar-vos en qualsevol circumstància que se'n pugui derivar i us animem a seguir al costat dels infants i joves"

Traducir Tweet

Suspensió de les activitats de lleure durant 15 dies
peretarrés.org

14:20 · 30 oct. 20 · Twitter Web App

Vedruna Catalunya Ed
@VedrunaCat

Ens impliquem, ho reivindicuem, ho aprenem, ens comprometem avui i sempre 🌍 #diainternacionalcontraelcanvicultural #InternationalDayAgainstClimateChange #SostenibilitatVedruna #ODSVedruna #escolacompromesa #FridaysforFuture

Traducir Tweet

EscuelasXESC y 2 más
18:20 · 24 oct. 20 · Twitter for Android

Obs Blanquerna
@ObsBlanquerna

La gratuïtat, la capacitat de fer algunes coses perquè sí, perquè són bones en si mateixes, sense esperar cap resultat reeixit, sense esperar immediatament alguna cosa a canvi. Això permet acollir l'estranger, encara que de moment no porti un benefici tangible
#FratelliTutti 139

Traducir Tweet

16:56 · 25 oct. 20 · Twitter Web App

Maristes Catalunya
@MaristesCat

És una #castanyada diferent, però res no canviarà la il·lusió dels més petits a l'hora de viure la millor festa de la #tardor! Bona castanyada! #MaristesDespertat

Traducir Tweet

14:07 · 30 oct. 20 · Twitter Web App

La Sagrada Família
@sagradafamilia

LA JUNTA ATURA LES VISITES A LA BASÍLICA
Les noves restriccions de mobilitat anunciades per la Generalitat, juntament amb la manca d'un nombre estable de visites, han fet prendre la decisió de tancament de la Basílica. Més informació: tinyurl.com/y6h1qjno

Traducir Tweet

13:28 · 30 oct. 20 · Twitter Web App

Jesuites Catalunya
@jesuitescat

"Vivim un temps on hem de tenir una especial cura dels uns pels altres. El combat per la salut, pel pa a taula, per l'abraçada diferent, comporta ferides que podem guarir significativament amb l'escolta". David Guindulain SJ a @pregariacat ow.ly/ul8w50C0yRT

Traducir Tweet

11:40 · 25 oct. 20 · Hootsuite Inc.

CPL Editorial
@CPLeditorial

Nou post al Blog CPL: Litúrgia de les Hores, les primeres comunitats. A partir de fragments del llibre "Liturgia de las Horas: la oración del pueblo cristiano" del bisbe Julián López, de #León bit.ly/2TwQRrr via @catreligio #LdH #Església #primerescomunitats #origen

Traducir Tweet

11:04 · 29 oct. 20 · Hootsuite Inc.

Abadia de Montserrat
@montserratinfo

Avui, com cada 30 d'octubre, el noviciat de Montserrat guarneix el cenotafi de l'abat Oliba, a la sala del signe del Monestir de #Montserrat, amb unes branques d'olivera, dos llançons i una senyera. L'abat Oliba, fundador del nostre monestir va morir un 30 d'octubre.

Traducir Tweet

14:31 · 30 oct. 20 · Hootsuite Inc.

Solidaritat Sant Joan de Déu
@solidaritatSJD

Activem el número @BIZUM_es 00939 de l'Obra Social Sant Joan de Déu per la campanya solidària que hem engegat arrel de la COVID-19: #LesCaresdeVulnerabilitat amb 'No ho podem permetre. Esperes o Actues?' del #ParcSanitariSJD! Fes el teu donatiu bit.ly/35M9cA2

Traducir Tweet

4 OH Aragón-San Rafael y 9 más

11:47 · 30 oct. 20 · Twitter Web App

Escoles FEDAC
@EscolesFEDAC

Les nostres portes estan sempre obertes! A les #escolesFEDAC oferim una atenció propera i individualitzada a alumnes i famílies, perquè l'educació té sentit quan tots caminem en la mateixa direcció. Coneixeu les nostres escoles i el projecte educatiu #avuidemà2024? #Oberts

Traducir Tweet

13:30 · 28 oct. 20 · Hootsuite Inc.

La Salle
@LaSalleCat

Cicles Formatius La Salle Gràcia està fent les formacions en mode semipresencial: cada dia, mig grup ve al centre i l'altre mig segueix les classes des de casa. S'han establert torns d'assistència i tot l'alumnat té el mateix nombre d'hores presencials i a distància.

Traducir Tweet

CATALUNYA RELIGIÓ

Resum en paper de la setmana | ISSN 2604-7012 | Tota l'actualitat a www.catalunyareligio.cat

Direcció: Laura Mor i Iriarte. **Redacció:** Glòria Barrete, Ignasi Escudero i Jordi Llisterra. **Edició paper:** Macià Grau. **Col·laboradors:** Eloi Aran, Ramon Bassas, David Casals, Xavier Memba, Lucía Montobbio, Alba Sabaté, Roger Vilaclara. **Adreça:** Carrer dels Lledó, 11. 08002 Barcelona. **Telèfon:** 674050748. **Correu-e:** info@catalunyareligio.cat. **Publicitat:** Paris Grau | comunicacio@animaset.cat

Catalunya Religió és una iniciativa de la Fundació Catalunya Religió. **Patronat:** Eduard Ibañez (president), Míriam Díez (vicepresidenta), Carles Armengol, Ignasi Garcia i Clavel, Núria Iceta, Manuel Manonelles, Anna Vilà.

AMB EL PATROCINI DE

AMB LA COL·LABORACIÓ DE

Amb el suport de:

